

TEOZÓFIA

Isabel Cooper-Oakley

8. szám

2006. december

A gondolat szabadsága

Mínthogy a Teozófiai Társulat széltében-hosszában elterjedt a világban, és mínthogy tagjai között találunk minden valláshoz tartozót, anélkül, hogy saját vallásának hittételeit megtagadná, kívánatosnak látszik, hogy hangsúlyozzuk annak tényét, hogy nincs olyan tan vagy vélemény, bárki tanítaná és terjesztené is, ami bármi módon is kötelező volna a Társulat bármelyik tagjára, vagy amit bármelyik tag szabadon el ne fogadhatna, vagy vissza ne utasíthatna. A tagság egyedüli feltétele a három célkitűzéssel való egyetértés. Egyetlen tanítónak vagy szerzőnek sincs joga - Blavatskynétől kezdve - hogy tanításait vagy véleményét ráerőltesse a tagokra. Minden tagnak egyformán joga, hogy bármelyik tanítóhoz vagy kiválasztott gondolatirányhoz csatlakozzék, de nincs joga, hogy választását bárkire is ráerőltesse. Sem a bármelyik tisztségre való megválaszthatóság jogából, sem a szavazás jogából nem zárható ki egyetlen személy sem a véleménye, vagy egy bizonyos gondolatirányhoz való tartozása miatt. Vélemények és hitvallások sem előnyt nem biztosítanak, sem hátrányt nem jelentenek. A Társulat Igazgatótanácsának tagjai komolyan kérik a Teozófiai Társulat minden tagját, hogy a Társulatnak ezt az alapvető elvét mindig tartsa meg, védelmezze, aszerint cselekedjék, és bátran gyakorolja saját jogát a gondolatszabadságra és annak kifejezésére, az udvariasság és a másokra való tekintet határai között.

TEOZÓFIA

8. szám

2006. december

Tartalomjegyzék:

- Veszedelmes eretnokségek – interjú John Algeoval	3
- Előszó a gyakorlati teozófiához Dede Tamás	10
- Spiritualitás a mindennapi életben Eunice Layton	11
- Részletek az Időtlen Bölcsességből	17
- Isabel Cooper-Oakley	18
- Az első magyar Tao Te King Stojits Iván	20
- Szemléld a napkeltét	22
- Az ifjúságról	24
- Részletek az Időtlen Bölcsességből	25
- A Da Vinci-kód – könyv- és filmajánló	26
- Vegetarizmus	27
- A Teozófiai Társulat nemzetközi hírei	28

Felelős kiadó: a Magyar Teozófiai Társulat elnöke

Szerkeszti: a Keleti Alosztály – www.teozofus.hu

Felelős szerkesztő: a Keleti Alosztály elnöke

info@teozofus.hu vagy: dedetomi@c2.hu

4200 Hajdúszoboszló, Rákóczi u. 125./B

30/233-69-87

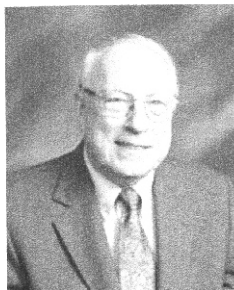
A Teozófiai Társulat olyan kutató és tanulmányozó emberekből áll, akik vagy a világ valamelyik vallásához, vagy egyikhez sem tartoznak; a Társulat céljaival való egyetértés révén egyesültek azért, hogy elsimítsák a vallások ellentéteit, és hogy összehozzanak jóakarató embereket, bármi legyen is a véleményük; tanulmányozni kívánják a vallási és egyéb igazságokat, és tanulmányaik eredményét másokkal is közölni óhajtják. A kapocs, mely őket összetartja, nem egy közös vallás hirdetése, hanem az igazság közös keresése, és az afelé való törekvés. Úgy tartják, hogy az igazságot tanulás, megfontolás, tiszta élet, a magasztos eszmények iránti odaadás, cselekvés és szolgálat útján kellene keresni. Olyan jutalomnak tartják az igazságot, amelyre érdemes törekedni, mert az nem dogma, melyet tekintélyek kényszerítenek az emberre. Azt tartják, hogy a hit az egyéni tanulás vagy az intuíció eredménye kellene hogy legyen, nem pedig megelőzője. Alapja pedig a tudás, ne mások állítása legyen. Toleranciájukat mindenkire, még a békétlenekre is kiterjesztik, és ezt nem mint előjogot, hanem mint kötelességet gyakorolják; a tudatlanságot meg kívánják szüntetni, nem pedig büntetni. Minden vallásban az Ősi Bölcsesség egyik kifejezését látják; inkább a tanulmányozást ajánlják, mint az elítélést, inkább a gyakorlást, mint a térítést. Jelszavuk a béke, céljuk az igazság.

A Teozófia mindama igazságok összessége, amelyeken minden vallás alapszik, de egyik sem tarthatja kizárólag sajátjának. Olyan filozófiával és tudománnyal szolgál, amely az élet megérthetőségét nyújtja, és bebizonyítja, hogy igazságosság és szeretet vezeti fejlődésünket. A halált az őt megillető helyre teszi, mint a vég nélküli élet visszatérő eseményét, amely feltárja előttünk a gazdagabb és fényesebb lét kapuit. Visszaadja a világnak a szellemről szóló tudást, és arra tanítja az embert, hogy a szellem ő maga, a lélek és a test pedig a szolgája. Megvilágítja a vallásos írásokat és tanításokat azzal, hogy felfedi rejtett értelmüket, így igazolva őket az értelem ítélőszéke előtt, amint mindenkor igazolva voltak és vannak az intuitív meglátásban.

A Teozófiai Társulat tagjai tanulmányozzák ezeket az igazságokat, a teozófusok pedig szerintük igyekeznek élni. Mindenkit, aki kész tanulni, és toleráns lenni, akinek magasztos céljai vannak és kitartóan kíván dolgozni, szívesen látunk mint tagot és csak tőle függ, hogy idővel igazi teozófussá váljék.

Veszedelemes eretnekségek

Dede Tamás interjúja **John Algeoval**
Készült 2006 októberében Athénban

John Algeo 1947-ben lépett a Társulatba, és számos módon szolgálta már azt. Kilenc évig volt az Amerikai TT elnöke, a The Quest magazin szerkesztője, ma pedig nemzetközi alelnök. Több könyv szerzője, vagy szerkesztője, világszerte tart teozófiai előadásokat, melyek nagyon közkedveltek érdekes és egyben mélyreható mondanivalójuk, és az előadó élvezetes és közérthető stílusa miatt. Athénban él, de nem Görögországban, ahol ez az interjú készült, hanem van egy ugyanilyen nevű város az USA-ban, Georgia államban (Amerikában nem ritkák az ehhez hasonlóan átvett városnevek). Az angol nyelv és irodalom nyugalmazott professzora. Hosszan sorolhatók elismert nyelvészeti munkái, a különböző egyetemektől kapott kitüntető címei, és a különféle rangos nyelvész és irodalmár társaságokban betöltött egykori magas pozíciói. Felesége, Adele, évtizedek óta társa mindenben.

- Hadd tegyek fel először néhány személyes kérdést!
- Rendben.
- Olvassuk írásaid, tudunk rólad, mint a TT alelnökéről, de nem tudjuk, hogy pl. **mi volt John Algeo kedvenc gyerekkori játéka, időtöltése.**
- Szerettem olvasni.
- Milyen könyveket?
- Mindenfélét. Egy nagynéni nevelt fel, ő volt a dajkám, a pesztonkám, és ő Robinson Cruso-t olvasott nekem, amikor kicsi voltam, ez volt az esti mesém. Később szerettem az ősi Egyiptomról, az ősi Rómáról és Görögországról szóló könyveket.
- Mindig olvastál?
- Igen, általában. Saint Louis-ban (Missouri állam) nőttem fel, ami igen nagy város volt, az Egyesült Államok hetedik legnagyobb városa volt akkoriban, és itt gyerekkorom kedvenc szombati elfoglaltsága a trolibuszozás volt a városon keresztül, és mindig vittem magammal egy enciklopédiát, és azt olvastam trolizás közben. Szerettem olvasni.

- Mikor és hogyan találkoztál a Társulattal?

- A második világháború kezdetén a családom a Florida államban lévő Miami-ba költözött. A családom római katolikus volt, de nem nagyon jártak templomba, kerülték, amennyire csak lehetett. Ebből következően én nem bérmáltam. Amikor tizenöt éves lettem, úgy döntöttem, hogy bérmálnom kellene. Felkerestem hát a helyi katolikus egyházat, amit történetesen a jezsuita atyák működtettek, és a bérmálást előkészítő képzésben kezdtem részt venni, ami egy hat hónapos, hosszú, komoly képzés volt. A majdani bérmálókna ajánlott volt látogatni a plébánia könyvtárát. Elkezdtem hát könyveket kölcsönözni és olvasni a plébánia könyvtárból, és ráakadtam egy könyvsorozatra, amely a „Veszedelemes eretnokségekről” szól, elkezdtem olvasni ezeket a kis könyvecskéket, melyek egyike a teozófiáról szól. Elolvastam, és azt gondoltam „jóságos ég, ez érdekesnek tűnik!” Aztán úgy egy hónapra rá láttam egy újsághírdetést a Teozófiai Társulat egy összejelenteléről. Hát elmentem rá. Volt könyvtárunk is, felajánlották, hogy kölcsönözhetek néhány könyvet. Kivettem egyet, hazavittem, elolvastam. A következő héten visszavittem a könyvet, és kérdeztem, hogy tudok belépni. Hát így jöttem én a Teozófiai Társulatba. Azt szoktam mondani, hogy a jezsuiták térítették át a teozófiára.

- Bérmáltál?

- Nem, a római egyházban nem. Később bérmáltam az episzkopális egyházban (ami egy anglikán egyház Amerikában).

- A hitmegerősítő képzés meggyengített.

- Egy bizonyos módon megerősített, persze nem olyan módon, amire a jó jezsuita atyák számítottak.

- Mi hozott, mi vonzott a Társulathoz?

- Úgy láttam, hogy a teozófia az egész életről olyan képet kínál, ami át-fogó, leírja az ember helyét, a teljes egyetemes rendet; és eme teljes, következőzetesen összefüggő nézőpontot nagyon szimpatikusnak találtam.

Amikor az első teozófiai könyvet olvastam, egyszerűen úgy láttam az egészet, hogy az az igazság, a dolgok szabatos, hiteles leírása. A teozófiai nézőpont egybefüggősége, teljessége volt az, ami vonzott.

- Mi volt az első teozófiai könyved?

- A teozófia alapjai (*Elementary Theosophy*) volt a címe, L.W. Rogers írta, aki az amerikai nemzeti Társulat elnöke volt néhány évvel korábban. A könyv ma már nincs kiadásban.

- Tudjuk, hogy a „teozófia” szó jelentését soha nem határozta meg a TT egyetlen hivatalos dokumentuma sem. A TT tagjai, tisztségviselői persze beszélnek a teozófiáról, használnak valamilyen meghatározásfélét. **Te hogyan határoznád meg röviden a teozófiát?**

- A teozófia egy életszemlélet, amely úgy látja, hogy minden egy központi forrásból ered. E szemlélet nem lát semmilyen ellentétet anyag és szellem között, hanem úgy tekint rájuk, mint ugyanazon nagy folyamat két egyenrangú oldalára. Úgy véli, hogy rend és rendszer van a világegyetemben, és az emberi lények létezésének célja van, amely felé haladnak.

- **Mi a kötelességük a Társulat tisztségviselőinek, „vezető munkásainak”?**

- Nem hinném, hogy lenne valamilyen különleges kötelességük. Nyilván vannak bizonyos adminisztratív feladatok, amik együttjárnak a különféle tisztségekkel; a titkároknak, pénztárosoknak, elnököknek, alelnököknek megvannak a maguk adminisztratív kötelességeik, amiket hivataluk meghatároz, és ami lényegében nem tér el más szervezetek hasonló tisztségviselőinek kötelességeitől. Ám a Teozófiai Társulatban szerintem az összes tagnak megvan ugyanazon kötelessége, amiben nincs különbség hivatalnokok és egyéb tagok között. Mindnyájan ugyanarra vagyunk hivatva, azonos a feladatunk, kötelességünk: hogy éljük a teozófiát a saját életünkben annyira, amennyire képesek vagyunk. Egyikünk sem éli tökéletesen. Ha tökéletesen élnénk a teozófiát, akkor nem lennénk már itt. Olyan jól éljük, ahogy tudjuk. A Társulat történetének egyik nagy tanítója, az egyik Mester azt mondta, hogy „az egyetlen, amit kérünk azoktól, akik követnek minket, hogy próbálkozzanak”. Szerintem ez nagyon megnyugtató. Mert mindnyájan folytonosan hibázunk, de nem kérik tőlünk, hogy sikert érzünk el, csak azt, hogy próbáljuk meg. Próbálunk hát teozófus életet élni.

- Következő kérdésemhez sokféle kifejezést használhatnék: terjeszteni, reklámozni, tálatni, hirdetni, népszerűsíteni, ajánlani, elhinteni, titokban suttogni, kisugározni, élni a teozófiát. Ez a kérdés időről-időre újra előkerül a TT ülésein, összejövetelein és egyéb fórumain, talán mert mindig vannak új tagok. A kérdés tehát a következő: **propaganda útján terjeszteni, vagy hozzáférhetővé tenni?**

- Minden szónak egynél több jelentése van, egyik nyelvben sincs olyan szó, aminek csak egyetlen jelentése volna. Ha propagálás alatt azt értjük, hogy megpróbálunk rábeszélni másokat egy bizonyos általunk jónak gondolt nézet elfogadására, akkor a teozófusok nem propagálják a teozófiát, legalábbis nem kéne. Mert bár legbelül minden emberi lény nagyon hasonló, mégis mind páratlanul egyediek vagyunk. És ami jó az egyik páratlan egyénnek, az talán nem jó másoknak. Tehát szerintem a mi teendők az, hogy hozzáférhetővé, elérhetővé tegyük a teozófiát. És ezt tehetjük igen aktív módon is, de felismerve azt, hogy a teozófia nem fog minden embert vonzani. Az igazságnak sokféle megnyilvánulása van (erről beszéltem ezen a tanulmányi héten a különféle ezoterikus rendszerek kódjairól szóló előadásaimban; a gnózis, az alkímia, a kabala, a szabadkőművesség, stb. mind az egy igazság különféle megjelenési formái), ugyanazon igazság ismertetésének sokféle módja van, és a különféle kifejezési módokra szükség van, mert az emberek különfélék. Ha az igazságnak csak egyféle kifejtésére lenne szükségünk, akkor csak egyetlen könyvre lenne szükségünk. Ám nincs csak egyetlen könyvünk. Sok könyvünk van. Mivel sok olvasónk van.

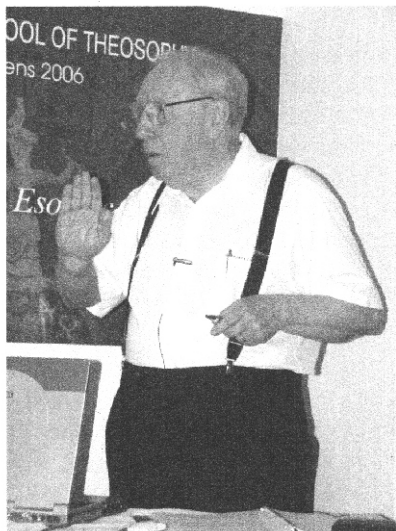
- **Alosztályként létezni és dolgozni** - nálunk ez még egy új dolog. Az itteni történelmi körülmények miatt hosszú kihagyás volt e téren, és akik még ismerték a régi alosztályi életet Magyarországon, azok ma már nincsenek fizikai testben. Mondanál nekünk néhány dolgot az "alosztály-ságról"? Miért vannak a Társulatban alosztályok? Mire való az alosztály? Hogy működik az alosztály? Stb.

- Mi a Teozófiai Társulat első célkitűzése?

- Megalkotni az emberiség egyetemes testvériségének egyik magvát....

- Ez egy alosztály. Egy alosztály az emberiség egyetemes testvériségének egyik magva. És ezért fontosak az alosztályok. Lehetsz tagja a Társulatnak egymagad, elszigetelten, mindenki más nélkül, de akkor nem valósítod meg a Társulat első célkitűzését. Napjainkban néhány ember egyre inkább elszigetelt, nem saját választása alapján, hanem egyszerűen

csak ez van, így alakult. De szerencsések vagyunk, hogy manapság más módjai, lehetőségei is vannak az emberek találkozásának, mint fizikailag is egyazon helyiségben lenni. Mégis az a közvetlen jelenlét, amikor szemtől szemben beszélünk egymással, mint ahogy épp most mi is tesszük, az nagyon fontos, mert ez alakítja ki a kötelekeket, a kapcsolatokat, amiktől összeáll a mag. Az alosztályi élet tehát rendkívül fontos. Az alosztályoknak kettős felelősségük van. Az egyik persze a teozófia elérhetővé tétele mások számára. Az alosztályoknak tehát kell hogy legyenek nyílt alkalmak, amelyek megmutatják a teozófiát a nem teozófusoknak. De kell hogy legyenek olyan alkalmak is, amelyekbe csak társulati tagokat vonnak be, zárt tagösszejövetelek, ahol csak tagok vannak jelen, mert itt formálódik meg a mag. Azokon az összejöveteleken, ahol csak a tagok vannak jelen, ahol a tagok kölcsönösen hatnak egymásra. Ehhez nagyon nagy adag elfogulatlanságra, nyíltszívűségre, széles látókörűségre van szükség, mert mivel minden emberi lény egyedi, ezért nyilván a maga egyedi módján gondolkodik, cselekszik, viselkedik. Meg kell hát tanulnunk, hogyan tartsuk tiszteletben más emberek, más tagok, más teozófusok gondolkodásmódját, viselkedését, érzéseit.

Szerintem lényegében ez az, amire az alosztályok valók. És egy alosztály nem csak emberek egy csoportja, akik találkoznak a fizikai világban egy bizonyos helyen. Amikor teozófusok egy csoportja összeül, nem csak a fizikai síkon alkotnak csoportot, hanem más síkokon is, és egyfajta központtá válnak, amelyen keresztül szellemi erő nyilvánulhat meg, áramolhat be. Az alosztály tehát nem csak fizikailag egy csoport. Ezért van szükség olyan összejövetelekre, ahol csak tagok vannak jelen. Mert amikor nem-tagok is jelen vannak, akkor valami más történik. Szükség van mindkét fajta összejövetelre, az egyikre hogy kinyúljon a világ felé, a másokra pedig hogy megszilárdítsa az alosztályt, és így egymáshoz

kapcsolja a tagokat, ezáltal alkalmassá téve a csoportot szellemi hatások befogadására és a világ felé való továbbítására, mintegy csatornaként. Fontosnak tartom, hogy amikor alosztályi találkozók vannak, ne csak beszéljünk. A beszéd jó dolog, szükséges, fontos. De egy alosztálynak szüksége van a közös meditációra, a közös elcsendesedésre, az egymással való szellemi kapcsolatok erősítésére. És az ilyen csöndes együttlét teszi az alosztályt oly központtá, melybe szellemi hatások érkezhetnek és melyen keresztül szétsugározhatnak a világ felé.

- Sokunknak van személyes tapasztalata arról, hogy vallásosan vakbuzgó emberek milyen „ellenhatást” fejtenek ki a teozófiával szemben. Olyan érzés ez, mint Platón barlangjában lenni. Te hogyan kezeled az ilyen helyzeteket?

- Nem tudom, tudok-e erre egy konkrét választ adni, mert a válasz a helyzettől függ. Minden helyzet egyedi, amire csak a saját viszonylatában lehet reagálni. Szerintem itt is a legjobb mindig nyugodtnak maradni és tiszteletteljesnek mások irányában, nem erősködni, nem sugallni azt, hogy „nekünk van igazunk, nektek pedig nincs”, mert ez nem felel meg a valóságnak. Jobb inkább azt közvetíteni, hogy itt van egy nézőpont a világról, önmagunkról és helyünkről a világban, ha ezt szimpatikusnak találod, akkor mondunk róla többet is. De nem úgy, hogy „itt az igazság a dolgokról”.

- És ha sárral dobálnak, rágalmakat szórnak?

- Nos, igen. Attól függ. Ha vannak ténybeli tévedések, akkor azt hiszem helyénvaló helyesbíteniük ezeket, mondván „ez nem egészen így van, íme itt vannak a tények ezügyben”. De ha egyszerűen csak egyfajta bírálható megjegyzésekről van szó, akkor úgy vélem, sokszor jobb egyszerűen tudomást sem venni róluk. Egyik korábbi kérdésemre elmeséltem, hogy én hogyan kerültem a Társulatba. Egy olyan könyvön keresztül fedeztem fel a teozófiát, amely támadta, leszólta azt. Elolvasva mégis valami számomra szimpatikusnak láttam, pedig alapvetően nagyon erős kritikával kezelte a teozófiát. Az emberek megtalálják, amire szükségük van. Ha tehát pusztán ítélkező bírálattal van dolgunk, azt hiszem legjobb semmibe vennünk. Úgy vélem, hiba visszavágnunk a bírálatásra. A tényeket igazítsuk ki; ha egy tény téves, helyesbítsük. De ha valaki azt mondja, hogy „ez nekem nem tetszik”, akkor csak annyit mondasz, „nos, ez van”; „nem kötelező, hogy tetszen neked”.

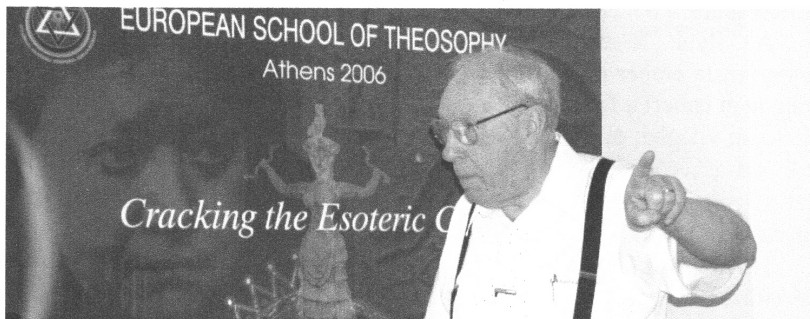
- Tegyük fel – játékból –, hogy egy perc múlva eltűnik a Földről az Ősi Bölcsesség minden fizikai megjelenési formája – könyvek, hang- és filmfelvételek, ezt ismerő emberek, stb. De ez előtt neked még van egy utolsó lehetőség, hogy egyetlen rövid üzenetet küldj az itt maradó embereknek. Mi lenne ez?

- Talán elmondanám nekik a fehér lótusz három igazságát. Vagy tán még jobb lenne ennél, ha idéznék nekik egy kis közlést, amit Blavatskyné hagyott az íróasztalán, és amit a halála után fedeztek fel:

„Van egy út, meredek, tövises, körülvéve minden veszedelemmel, mégis egy út, s elvezet a Mindenség szívének kellős közepébe: Elmondhatom, hogy találod azokat, kik megmutatják a titkos kaput, mely csak befelé nyílik, és szorosan bezárul az újonc mögött örökre. Nincs veszély, min elszánt bátorság úrrá ne lenne; nincs próba, min szeplőtlen tisztaság ne menne át; nincs nehézség, mely fölé ne emelkedne az erős intellektus. Kik nyerne, nekik ettől fogva ott a mondhatatlan jutalom – az erő áldani s óvni az emberiséget; kik nem érnek célt, újabb életekben sikerrel járhatnak majd.”

[Collected Writings vol.XIII, 219]

Valami ilyen üzenetet mondanék, úgy gondolom. Hogy azok számára, akik keresik, létezik egy út az élet titkának, az élet értelmének felfedezéséhez. És amit tennie kell valakinek, az az, hogy keres, zörget, kérdez, kutat. És ez a kutatás, ez a keresés meghozza majd a választ. Erről szól ez a közlés.

Fotó: Dede Tamás

Előszó a gyakorlati teozófiához

Írta: Dede Tamás

Aki a teozófiai irodalomban a gyakorlati teozófiát keresi (és esetleg nem találja), annak két dolgon érdemes elgondolkodnia. Először azon, hogy némiképp nem önellentmondásos-e a *gyakorlatot* keresni az írásban és a beszédben. A szó mennyire alkalmas a *gyakorlat*, és mennyire az *elmélet* közvetítésére? Tehát hogyan várhatunk *tetteket* a *szavaktól*? Másodsor azon, hogy egyáltalán mit értünk *gyakorlati* teozófia alatt? Mit is várunk pontosan a teozófiai irodalomtól? Bármely teozófiai könyv tartalma lehet holt betű, vagy élő igazság. Mitől/kitől függ, hogy ugyanazon szöveg megéled-e és átmegegy-e a gyakorlatba, vagy sem? Az olvasótól.

Mi hát a gyakorlat? Az e körüli félreértések miatt főleg new age körökben néhányan az egész teozófiát elméleti „ezoterikának” tekintik, és ettől különálló kategóriaként kezelik a „gyakorlatot”, ami alatt olyan külső, vagy belső cselekvéseket értenek, amik tárgyakkal, jelekkel, testtartásokkal, fizikai mozgásokkal, energetikai beavatkozásokkal, vizualizációs, zenés, szóisméltéses, vagy egyéb meditációnak titulált gyakorlatokkal vannak kapcsolatban. Félreértések tisztázása végett: mindezeknek természetesen semmi köztük nincs a gyakorlati teozófia lényegéhez.

Ide tartozik még az imént vázolt tévképzetbe jól beleillő azon félreértés is, mely szerint a TT harmadik célkitűzése a pszichikus, extraszenzoriális képességekről szól, tehát a „gyakorlatról”. A harmadik célkitűzésünknek mindezekhez valójában annyi köze van, mint az Élet megismerésének a boncasztalhoz.

Az ilyen félreértések azt példázzák, hogy az érzékeiben élő, materialista ember hogyan próbál közeledni a szellemi valóság felé. Aki még nem ismeri a felfogás más módját, az az érzékeivel próbál átnyúlni a szellemi világba, és mivel megszokta, hogy az érzékszerveibe kapaszkodik, ezt a berögződést itt is megtartja, csak becsapja magát azzal, hogy ezt már éteri-, asztrális-, „érzékeken túli érzékelésnek” nevezi (ami kb. olyan önellentmondásos, mint a „békéért küzdő terrorista” esete).

Ha nem ez a gyakorlati teozófia, akkor mi? És mik a harmadik célkitűzés képességei, „a természet még fel nem ismert törvényei és az emberben rejlő erők”? Ennek megértéséhez nyújt jó segítséget Eunice Layton itt következő írása.

Spiritualitás a mindennapi életben

Írta: Eunice Layton

The Theosophist 1961. augusztus

(Fordító ismeretlen; Forrás: a MTT könyvtára)

A teozófia élet, amit élni kell, nem pedig csak egy rendszer, amit meg kell tanulni. Bármilyen mélységesek és egyetemesek a teozófia nagy eszméi, mindenre alkalmazni lehet őket, ami csak történik velünk mindennapi életünkben. Aki komolyan tanulmányozza, iparkodik elméleti elgondolásait az életre alkalmazni, hogy a maga részére is valóságossá legyenek. Tudásunk nagy része könyvtudás csupán, mentális fogalmak a dolgokról. Amikor igazán tudunk valamit, amikor az valóság számunkra, akkor szerinte élünk. Tudjuk például, hogy a tűz éget, tehát nem tesszük bele kezünket. Azt hisszük, ismerjük a nagy karmikus törvényt, a gondolat erejét és a többi fogalmat, amelyről olyan gyakran beszélünk; de ha egész lényünkkel ismerjük, úgyannyira, hogy bennünk magunkban is valóságok, akkor velük összhangban fogunk élni.

Valamiképpen, főleg nyugaton, oda jutottunk, hogy úgy érezzük, a spirituális teljesen különáll az üzlet és a munka világától. Két külön fogalomkört építünk ki két külön értékrendszerrel; más szóval, kettős életet élünk. Ott van a vallási és a világi; vallásos nevelés és világi nevelés; ott van a vasárnap, amelyet vallásos és spirituális napnak tartunk, a többi 6 nap pedig munkanap. Amikor eljön a hétfő reggel, munkába megyünk és egészen más alapon kezdjük újra, mert úgy érezzük, hogy a világi értékeknek és a spirituális értékeknek semmi közük sincs egymáshoz. A valóság az, hogy a szellemi az élet, és a világ a forma. Ha a szellem nem nyilvánul meg a formán keresztül, a forma halott, nem más, mint élettelen holttest, a szellem pedig testetlen szellem és nincs meg a lehetősége arra, hogy cselekvésben fejeződjék ki. Az egész fejlődési folyamat abból áll, hogy a formát, a világot a benne lévő isteni élet tökéletes kifejezésévé tesszük.

A spiritualitás nem a környezetünkön, körülményeinken vagy foglalkozásunkon múlik, hanem sokkal inkább belső magatartásunkon. Nem az a fontos, amit teszünk, hanem az, ahogy tesszük. Nem a munka a fontos, amit végzünk, hanem a hozzáállás, amivel csináljuk. Vegyünk például két olyan embertípust, amelyről azt gondoljuk, hogy a spirituális élet szempontjából a két ellentétes pólus: az egyik végtelen az üzletember, a

másik a pap vagy a sárgaruhás szerzetes. Elég-e ennyit tudnunk róluk ahhoz, hogy életük spirituális fokát megítélhessük? Nézzük az üzletembert! Ha cölete az emberiség szolgálatának van szentelve, nem spirituális élet-e az? Egy ingatlanügynöktől egyszer megkérdezték, minek tulajdonítja sikereit és ezt felelte: „Soha életemben nem adtam el egyetlen házat sem. Az emberek azzal jönnek hozzám, hogy otthont keresnek, és én megteszek minden tőlem telhetőt, hogy megtaláljam a nekik éppen megfelelő ideális otthont.” Ez talán nem a szolgálat magatartása? Nem csoda, hogy sikeres üzletember és indítéka, magatartása jelzi, hogy spirituális ember is.

Most pedig nézzük a papot, a szerzetest – aki a sárga ruhát viseli – vagy a Teozófiai Társulat tagját! Ha az a magatartása, hogy „mit nyerhetek én ebből, hogyan tudom úgy alakítani a körülményeket, hogy magamnak szerezzek hírnevet, hatalmat mások felett, stb.”, ugyan spirituális életet él-e? A motívumban, a belső magatartásban van az egész különbség.

Úgy érezzük, hogy körülményeink tartanak vissza, és azokat kellene megváltoztatni. Tanulunk, olvasunk, nagy spirituális elképzeléseink vannak, és úgy érezzük, hogy egy napon, ha majd az élet nyomása enged, visszavonulunk egy barlangba vagy az őserdőbe, vagy egy hegytetőre, vagy Adyarba és ott aztán igazán spirituális életet fogunk élni. De vajon így lenne-e? Mondjuk, éppen most ki lehetne választani az ideális körülményeket, amelyek a mi szempontunkból a legjobb alkalmat adnák a spirituális életre. Ugye a legtöbben olyan körülményeket választanánk, amelyek mások volnának, mint a mostaniak? Alkalmassint olyan környezetet választanánk, amelyben nincsenek problémák, nehézségek, nincs semmiféle feszültség, ahol csak nyugodtan ülhetnénk, visszavonulva az élettől, és élhetnénk a spirituális életet. De megismétlem a kérdést: Így lenne-e?

Hogy lehet kifejleszteni pl. a türelmet? Ha az ember soha sincs olyan körülmények között, amelyek türelmetlenné tehetik? Hogyan lehet kifejleszteni a bátorságot, ha az ember soha sincs olyan körülmények között, amelyek félelmet kelthetnek benne? Könnyű szeretni az emberiséget, ha az emberiség távol van tőlünk, mi pedig biztosan ülünk a hegytetőn. Ehhez nem kell spirituális erő. A képességet, hogy megértünk mindenkit és testvéries érzelmekkel legyünk mindenki iránt, úgy lehet kifejleszteni, ha odakerülünk, azok közé a nehéz emberek közé, akiknek más az életszemléletük, mint a miénk.

Spirituális izmainkat ugyanúgy fejleszthetjük ki, mint testünk izmait, tudniillik azzal, hogy valami ellenállást állítunk eléjük, amely ellen erő kell kifejteniük. Mondjuk a bicepszemet akarom kifejleszteni. Tudom, hogy működtetnem kell, gyakoroltatnom kell, valami ellenállás ellen kell dolgoztatnom. Biztos vagyok benne, hogyha tudatomat annak az izomnak a tudatába helyezhetném, ezt a gyakorlást a legnagyobb rossznak tekinteném, ami csak érhet; az izom szempontjából azt választanám inkább, hogy a pamlagon heverjek, táplálkozzam és kényeztessenek. Én azonban – a személyiség magasabb szempontjából – tudom, hogy ez az izom halálát jelentené. Aki már látott olyan izmot, amely egy ideig mozgatlanságra volt kárhozthatva, jól tudja, hogy elgyengül és teljesen használhatatlanná lesz. Ugyanígy, amikor tudatunk a személyiség szintjére összpontosul, olyan életet választanánk, amelyben nincsenek nehézségek, nincs semmi kellemetlenség, amelyben csak ülhethnénk kényelmesen, és erőfeszítés nélkül sodródhatnánk az életben. Amikor azonban tudatunk a magasabb szintre összpontosul, tudjuk, hogy az efféle állapot nem jó, hogy nem fejlesztenénk ki erőket, hogy ilyen körülmények között nem fejlődnénk. A legnagyobb fejlődés, az élet mélyebb valóságai megismerésének ideje az, amikor valami nagy probléma áll előttünk, valami nagy nehézség, mert ezek adják meg az ellentétes erőt, amelynek révén spirituális izmaink megerősödnek.

Nemcsak hogy pontosan olyan körülmények között vagyunk, amelyeket magunk teremtettünk magunknak, hanem a fejlődésünk következő lépésének megtételére, lényünk egy új oldalának kibontakoztatására legalkalmasabb, eszményi körülmények között is. Nem a külső körülményeket kell megváltoztatni, hanem magunkat, és csakis magunkat. Van egy régi történet arról, hogy az emberiség hogyan találta fel a cipőt. Két ember egyszer igen kemény, sziklás talajon vándorolt. Az ösvény köves volt és már igen fáj a lábuk, de egyszer csak egy állatbőrön kellett pár lépést tenniük. Ez persze nagy megkönnyebbülés volt fáradt lábaik számára, és az egyik ember így szólt: "Hát ez remek! Pompás ötletem támadt. Nem kell mást tennünk, mint az összes utat állatbőrökkel beborítanunk, és akkor akármerre járunk, kényelmesen járhatunk." A másik így felelt: "Nekem jobb ötletem van. Nem kell mást tennünk, mint egy kis darab bőrt felerősítenünk a lábunkra, és akkor mindegy merre járunk, mindig kényelmesen járhatunk." Hát nem ezt próbáljuk-e mi is csinálni az étellel? Mindig valami utópián törjük a fejünket, valami egyetemes orvosságon, valami nagy rendszeren, ami oly tökéletes, hogy az embernek

nem kell jónak lennie vagy erőt kifejtenie. Szeretnénk önmagunkon kívül mindent megváltoztatni, pedig csak annyit kell tennünk, hogy önmagunkat megváltoztatjuk. És amíg magunk meg nem változunk, az élet mindig elének állítja ezeket a körülményeket, amelyek azért vannak, hogy megváltozzunk és megerősödjünk.

Ha objektíven és némi távlatból tudjuk szemlélni az életet, megláthatjuk, hogy mire akar tanítani. Megfigyelhetjük, hogy milyen körülmények üldöznek folyamatosan, amelyek elől mindig menekülni szeretnénk; vajon nem kísér-e balsiker ebben az irányban, nem kerekedik-e fölénk minduntalan az az ember, megtagadtatnak-e tőlünk a dolgok, amelyekre vágyunk, vagy megfosztanak-e attól, amink van? Amint kifejlesztjük a képességet, hogy tárgyilagosan szemléljük önmagunkat, abbahagyjuk, hogy mi akarjuk irányítani az életet és hagyjuk, hogy az élet formáljon bennünket. Van egy mondás, amely szerint a természet gyöngéden, kézen fogva vezeti azt, aki követi őt, de könnyörtelenül kergeti azt, aki nem hajlandó engedni, hogy vezesse. Képességeinket ki kell fejleszteni, és az a hely, amelyet az életben elfoglalunk, nemcsak magunk teremtetten hely, hanem az eszményi körülményeket nyújtja soron következő képességünk kifejlesztéséhez.

A különböző emberekhez való viszonyunkat is megszemlélhetjük ebből a szempontból. Kik azok családunkban, szomszédságunkban, munkahelyünkön, stb. akik bosszantanak? Kik azok a nehéz vagy kellemetlen emberek, akik utunkban állnak? Ahelyett, hogy azt mérlegelnénk és határoznánk meg, hogy miben hibásak és hogyan kellene megváltozniuk, inkább azt kell mondanunk magunknak, ugyan mi hiányzik énből, hogy nem tudok kapcsolatot teremteni ezzel meg amazzal? Úgy képzelhetjük el magunkat, hogy hullámsávok vagyunk egy rádióadóvevőkészüléken, itt egy állomással, amit be tudunk hozni, ott egy emberrel, akivel nem tudunk kapcsolatot teremteni. Ha továbbforgatjuk a tárcsát, jön egy másik, akit be tudunk hozni, közben azonban üres hullámhosszok vannak, amelyekre nem tudunk válaszolni, amelyeket nem tudunk behozni. Mielőtt tökéletes emberi lényekké lennénk, képesnek kell lennünk arra, hogy kapcsolatot tudjunk teremteni mindenkivel. Dr. Annie Besant oly jól írta le annak az embernek a magatartását, aki igazán szeretne spirituális életet élni:

„Az aspiránsnak örömmel kellene fogadnia mindent mindennapi életében, ami le-lecsíp egy darabot személyiségéből, és hálásnak kellene lennie annak a sok „kellemetlen embernek”, aki a tyúkszemére

lép és megsérti érzékenységét, és megzavarja önimádatában. Ezek az ő legjobb barátai, leghasznosabb segítői, és soha mással, mint a legnagyobb hálával nem volna szabad rájuk tekintenie, hálával a szolgálatokért, amelyeket legveszedelmesebb ellenségünk, személyiségünk összezűzésében tesznek nekünk.”

Vagy ahogyan a Világosság az ösvényen mondja: ”Senki sem ellenséged, senki sem barátod, mindenki egyformán tanítód.” Ezek az idézetek fejezik ki az új magatartást, amit az emberekhez való viszonyunkban kifejezésre kellene juttatnunk.

Amíg meg lehet bennünket bántani, meg is fognak bántani. Miért bántódnak meg? Ha végiggondoljuk, rájövünk, hogy csak akkor lehet megbántani minket, ha magunkra gondolunk. Oly sok időt és energiát fordítunk minden nap arra, hogy kiépítsük ezt a kis énünket, óvjuk, gondoskodjunk arról, hogy megkapja a kellő tiszteletet, a dicséretet mindeért, amit csinál, hogy mellőzés ne érje, stb. Ezek a dolgok bántanak meg, és ez mindaddig így lesz, amíg a kis én a tűzben ki nem finomodik és az isteni Én tiszta aranyává nem lesz. Senki és semmi nem állhatja ennek útját, csak saját magunk. Senki és semmi el nem végezheti helyettünk, csak saját magunk, és az élet minden pillanatban megadja ezt az alkalmat. Ha abba hagyjuk, hogy mesterségesen befolyásoljuk az életet és inkább megnézzük, hogy mit is akar nekünk tanítani, minden körülményről, bármily jelentéktelen is, kiderül, hogy tanít valamire.

Azt mondják, hogy: „Ami a tied, az eljön hozzád; ne keresd a sorsodat, a sors keres téged.” Vajon azt jelenti-e ez, hogy csak ülünk és várunk, amíg elér hozzánk? Itt is tanítani szeretne bennünket az élet. Nem azt tanítja-e, hogy legyen bátorságunk megváltoztatni azt, amit meg lehet változtatni, legyen türelmünk elviselni azt, amit nem lehet megváltoztatni és ami a legnehezebb, legyen ítélőképességünk vagy bölcsességünk, hogy felismerjük a különbséget a kettő között? Bár elég nehéz felismerni, hogy mikor kell nyomást gyakorolnunk és mikor kell nyugodtan ülnünk és türelmesen várnunk, megszerezhetjük a kulcsot a saját életünk-höz, ha bizonyos távlatból szemléljük az apró dolgokat, amelyeket a mindennapi élet hoz elénk. Nincs olyan kapcsolat, nincs olyan helyzet, amely ne szolgálna valamiféle alkalommal, a lehető legjobb alkalommal az adott pillanatban. Ha megtanuljuk, hogyan használjuk ezt ki, ha megtanuljuk a leckét, vagy kifejlesztjük a spirituális képességet, megtaláljuk a boldogságot és lassanként meglátjuk az élet célját és azt, hogy az ÉLET TÖRVÉNYE minden pillanatban jótékony. Megtanuljuk rábízni magun-

kat az Életre, mint ahogy a madár rábízza szárnyait a levegőre, kételkedés nélkül tudva, hogy minden, ami csak ér, javunkra szolgál. A hely, ahol el kell kezdenünk, az a hely, ahol éppen vagyunk, az idő pedig, mikor el kell kezdenünk, éppen most van itt.

Eunice Layton (leánykori nevén Eunice Petri) 1945-ben lépett a TT-ba, s élete nagy részét a Társulat szolgálatának szentelte. A Utah-i Egyetemen és a Stanford Egyetemen diplomázott, ahol magiszteri disszertációját a hátrányos helyzetű gyerekekről írta, amihez a szükséges kutatási alapot saját tanterme szolgáltatta. A Társulatba való belépése után Eunice az amerikai nemzeti Társulat munkatársaként szolgált, mint az Információs Osztály vezetője. 1954-ben férjével, Felix-szel kezdtek előadásokat tartani és tanulmányi csoportokat vezetni Kanada- és Egyesült Államok-szerte. Később a Bölcsesség Iskolájának igazgatóságában szolgáltak Adyarban, Indiában. 1977-ben Kaliforniába, Ojai-be költöztek, ahol férje a Krotona Intézet bentlakó vezetője és alelnöke volt, mely munkájában Eunice támogatta, segítette.

Laytonék a józan ésszel való megközelítést erősítették a Társulatban, a teozófiai fogalmakat úgy használva, mint segítő eszközöket a hétköznapi élet problémáinak megoldásában.

(Forrás: a Quest Books honlapja; Fordította:DT)

„Isten éppúgy bölcsesség, mint szeretet, s minél több a bölcsesség, annál többet nyilvánítasz meg öbelőle. Tanulj tehát, de tanuld elsősorban azt, ami leginkább segítségedre lehet, hogy másokon segíthess. Foglalkozz türelmesen tanulmányaiddal, ne azért, hogy az emberek bölcsnek tartsanak, de még a bölcsesség tudatának boldogságáért se, hanem azért, mert csak a bölcs ember tud bölcsen segíteni. Bármennyire vágyjál is segíteni, ha tudatlan vagy, többet ártasz, mint használsz.”

Alcyone: A Mester lábainál

Részletek az Időtlen Bölcsességből

N. Sri Ram (1889-1973) a Teozófiai Társulat nemzetközi elnöke 1953-tól 1973-ig.
Radha Burnier édesapja.

Az emberek azt mondják, új könyveket szeretnék a meditációhoz. Nem elégti ki őket az, amijük már megvan, mert nem értékelik a szépségét. Ha nem vagyunk elégedettek a jelenel, és folyton valami mást akarunk, akkor a jelen nem adja meg nekünk az Igazságot. De az életet úgy kellene élni, hogy nem ragaszkodunk a jelenhez és ahhoz sem hogy a jövőbe pillantsunk. Mosolyogva kellene átsiklani az életen, nem hozzáragadva egy adott pillanathoz.

Javunkra válik, ha elidőzünk azoknál a dolgoknál, amelyek látszólag meghaladják képességeinket. Rendelkezünk egy eredendő és gyönyörű meglátásával a jósnak és az örökkévalónak, ami a megfelelő időben meg fog nyilvánulni életünkben és tetteinkben. Nincs szükségünk kétségbeesésre saját magunkkal kapcsolatban vagy erőfeszítésekre hogy rezonáljunk az Igazságra. Az Igazság olyan, mint egy folyó, mely csendesen folyik a völgy felé, hogy hatalmas folyamává váljon s végül egyesüljön a tengerrel. A maga teljességében fog eljönni hozzád. Ha azt mondd, kívül áll rajtad, akkor magadra gondolsz. Ne gondolj magadra, és arra, hogy milyen messze vagy tőle; csak reagálj rá úgy, ahogyan éppen tudsz.

N. Sri Ram: A bölcsesség útja
Fordította: Szőke Tímea

**Az elkülönültségben rejlik a világ nagy szenvedése;
az együttérzésben rejlik a világ igaz ereje.**

Gautama Buddha

Isabel Cooper-Oakley

Benedek Emília társulattörténeti adatgyűjtése alapján
(Fénykép a címlapon)

A magyarországi teozófiai mozgalom egyik fő elindítója, H. P. Blavatsky barátja. Amritsar-ban (Kelet-India) született 1854-ben, ősi arisztokrata családból. Angol szokás szerint, még mint gyermeket, Angliába vitték, ahol rendkívül gondos nevelésben részesült. A cambridge-i egyetem első női hallgatóinak egyike volt. A TT megalakulása után pár évvel ismerkedett meg a teozófiával H. P. Blavatsky *Fátyoltalan Ízisz (Isis Unveiled)* című műve révén. Férjével, Alfred J. Cooper-Oakley-val együtt léptek be a Társulatba házasságkötésük évében. Nem sokára megismerkedtek személyesen Blavatskynéval is, s ez az ismeretség egész életükre meghatározó befolyással volt. A *Titkos Tanítás (Secret Doctrine)* adatainak feldolgozásában tevékeny részt vettek. Alapító tagjai a Teozófia Keleti Iskolájának, az Ezoterikus Szekció Belső Csoportjának.

1884-ben HPB-vel és C.W. Leadbeaterrel ment Indiába, ahonnan a következő évben visszatért Angliába, mert egészsége nem bírta az indiai éghajlatot. Megfogyatkozott egészsége ellenére rendíthetetlen odaadással dolgozott a Társulatért

1891. május 8-án az ő jelenlétében távozott el fizikai testéből HPB a következő szavakkal: „Isabel, Isabel, tartsd a kapcsolatot töretlenül; ne hagyd, hogy utolsó tetetöltésem eredménytelen legyen!”

Elvitte a teozófia hírért Ausztráliába és Új-Zélandra is. Később történelmi tanulmányokba mélyedt, amihez ifjúkori hajlamai is vonzották. A nemzetközi „Misztikus Hagyományokat Kutató Társaság” elnökévé választották. Művei közül a nevezetesebbek: *Rejtett hagyományok nyomai a szabadkőművességben és a középkori miszticizmusban*, *Misztikus hagyományok*, *St. Germain grófja*. A Francia TT érdekében is dolgozott, majd a századfordulón Olaszországba költözött. Rómában, majd Milánóban tevékenykedett a teozófiai eszmék jegyében. Nem csekély nehézség árán 1902-ben sikerült fáradozásainak eredményeül az Olasz Teozófiai Társulatot megalakítani. Közreműködésével létesült Milánóban az „Ars Regia” nevű könyvkiadóvállalat és könyvtár. A század elején jött Magyarországra, s támogatásával elősegítette a Magyar Teozófiai Társulat megalakulását.

A MTT egyik csoportjának munkáját vezette, előadásokat tartott, és azon volt, hogy az akkoriban még kevésbé elérhető teozófiai eszméket országsszerte széles körben ismertté tegye.

Ő volt a Keleti Csillagrend magyarországi képviselője.

Idézet a *Teozófia* 1912./1. számából: „.....előadását nagyszámú közönség előtt tartotta „The coming Cycle” (A jövő ciklus) címmel. Fejtegetései szerint az emberiség új korszak előtt áll s emellett számos körülmény bizonyít. A Csendes óceánon új kontinens van keletkezőben, ezt a londoni Földrajzi Társaság konstatálta. Asztronómiai jelenségek is a változás mellett szólnak. Mr. Sulcliffe, Indiában élő angol csillagász szerint az égboltozat képe 1910. január 11-én olyan volt, amilyen csak minden 10000. évben egyszer. Orvosok állítják, hogy eddig ismeretlen betegségek lépnek föl. Különös képességekkel fölrüházott gyermekeket látni, stb.”.

Idézet a *Teozófia* 1912./5. számából: „.....angol nyelven nyilvános előadást tartott „A lélek tudománya és az emberi tökéletesülés” szükségéről. A lélek tudományát nem ismerik Nyugaton. (Az úgynevezett lélektan korántsem azonos vele.) A Keleten e tudományt a Gupta Vídya (Ó-kori bölcsesség) gyűjtőneve alá szokás foglalni. E tudomány szerint szellemünk emócióktól különválasztható s azok fölött áll. Amint Krisztus is mondotta: „Legyetek azért tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok is tökéletes.” Az előadás nyomában érdekes vita indult meg, melyben a hallgatók közül többen fölszóltak. A fölvetett kérdésekre az előadó és Stojits Iván testvértag válaszoltak.”

1914. március 3-án Budapesten fizikai testétől megvált. A MTT tagjai a Farkasréti Temetőben kísérték el hamvait. A sírnál Nádler Róbert, a MTT elnöke tartott búcsúztatót. Vázolta az elköltözött pályafutását, érdekeit, majd következőleg végezte:

„Egész életedben kifejtett működésednek önzetlensége, magas ideáljaid iránt érzett kiapadhatatlan lelkesedésed mindig ragyogó és irányító példa gyanánt fog előttünk lebegni. Tegyük ezen helyen fogadalmat, hogy egymást támogatni fogjuk, nem az elválasztó külsőségek, hanem a minden élet alapját alkotó lényeg megismerésében, hogy össze fogunk tartani minden melléktekintetet félretéve a legmagasabb igazság keresése mellett.

Emlékedet meleg szeretettel fogjuk őrizni és midőn most, örökre búcsúunk porladó földi maradványaidtól és azokat visszaadjuk a földnek, melyből eredtek, utánad kiáltunk Néked, mint aki már a túlsó partra érkezettél: Áldás és béke legyen Veled!”

Lao Tse először magyarul

A Teozófiai Társulatnak köszönhető, hogy a Kelet csodás és mély-séges szellemi irodalma eljutott Nyugatra. Hazánk kulturális, irodalmi, művészeti életébe szerves részként épültek be ezen művek, hisz az általuk közvetített filozófia közel áll az ősi magyar gondolat- és hitvilághoz, keleti gyökereinkhez. A TT nevéhez nem csak az első magyarul kiadott Bhagavad Gíta fűződik, hanem többek közt az első magyar Tao Te King fordítás is a Társulat egyik tagjának köszönhető: Stojits Iván, miniszteri tanácsos, egyike a Magyar Teozófiai Társulat alapító tagjainak 1906-ban. Társulattörténeti feljegyzések szerint:

„1907-ben, Budapesten jelent meg első ízben magyar nyelven Lao-Ce életbölcselete. Összeállította, bevezetővel és magyarázatokkal ellátta: Stojits Iván, aki francia, német és orosz szövegek alapján fordította és gondozta a szöveget.”

DT

Laoce Tao te king

(Részlet)

Fordította: **Stojits Iván**

(Forrás: Magyar Elektronikus Könyvtár)

ELSŐ KÖNYV

1. fejezet

Az örökkévaló Tao szavakban ki nem fejezhető.

Minden elnevezés, mellyel az örökkévaló Taot illelhetjük, fogyatékos.

Ez a megnevezhetetlen Tao teremtője az égnek és a földnek.

A látható természet külső megnyilatkozása a láthatatlan Taonak.

Tao megismerésére csak a teljesen megtisztult lélek juthat.

A szenvedélyek rabja csak a külső természetet láthatja.

A láthatatlan Tao és a látható természet tulajdonképpen egyetlen egy fenséges élettenger.

Csakhogy a Tao a kifürkészhetetlen ősök, a titokzatos szülőanya.

2. fejezet

Ha az emberek tudják, mi a szép, azt is tudják, mi a rút.

Ha tudják, mi a jó, tudják azt is, mi a rossz.

Ha megismerik majd az igazi létet, azt is fogják tudni, mi a képzelt lét.

Ennek megismerése épp úgy függ kölcsönösen egymástól, miként a megkülönböztetés a nehéz és a könnyű, a messze és a közelálló, a magas és az alacsony, az éles és a tompa, a jelen és a jövő között.

A bölcs ezt nem téveszti szem elől. Tanít bőbeszédűség nélkül, cselekszik megerőltetés nélkül, teremt birtokvágy nélkül, működik hiúság nélkül.

És mivel csak lelki javakat gyűjt, örök kincshez jut.

3. fejezet

Ha ki nem tüntetünk egyes embereket, elkerüljük az egymásközt való irigykedést.

Ha nem tulajdonítunk értéket ritka dolgoknak, megakadályozzuk a lopni vágyást.

Ha nem áhítozzuk az érzéki dolgokat, megtartjuk lelki nyugalmunkat.

A bölcs tehát akként uralkodik magán, hogy lelkét megtisztítja a szenvedélyektől. Izmaid pihenteti, csontjait erősíti. Megóvja az embereket a rossznak ismeretétől és ilyképpen távol tartja tőlük a szenvedélyeket.

A bölcs cselekszik minden önakarattal nélkül és ezáltal mindent kormányoz.

4. fejezet

A Tao határtalan, végtelen; az ő mélysége kútforrása mindennek, ami van.

A Tao gömbölyűvé változtatja a szögletes dolgokat és a zűrzavarból összhangot teremt. Előtte minden egyforma értékkel bír.

Azt nem tudom, hogy az örökkévaló Tao miből született, mert idősebbnek kell lenni magánál a Teremtőnél.

Szemléld a napkeltét

„Csodálatos amint

A reggel feledhetetlen pompájával jött...”

(Szerző ismeretlen; Forrás: a MTT könyvtára)

A napfelkelte naponta visszatérő jelensége a költészet leggazdagabb nyelvezetét kelti életre. Ezzel a természeti csodával csupán napnyugtakor a naplemente vetekszik. A vallásos tapasztalat összefüggéseiben, a felkelő napot a szellemi megvilágosodás szimbólumaként használták, ahol a nap sugarai az isteni világosságnak az egyéni tudatba áradását jellemezték. Amint a hajnal az új nap kezdetét jelzi, úgy ábrázolja megfelelően a napkelte az ember belső élete új fázisának hajnalát, beavatást egy új tudatállapotba, amit hagyományosan a fény nyelvezetével írnak le.

AZONBAN valójában, a felkelő Nap csupán költői fikció, amelyben a mozgást a nézőről a látványra viszik át. A Nap nem kél, se nem nyugszik. Annak ellenére, hogy ezek az események a tudományos feljegyzésekben pontosan vannak rögzítve, sohasem történnek meg. Aligha kell újra megállapítani azt az igazságot, miszerint a Föld forog, és mi vele együtt. De annyira teljes az érzékelt tapasztalatok világához kondicionáltságunk, hogy a saját mozgásunkat külső tárgyakra vetítjük. A Föld forog, a Nap láthatóvá válik és mi azt mondjuk: felkél. A Föld tovább forog, a Nap eltűnik a szemünk elől és mi azt mondjuk: lenyugszik.

A szellemi életre vonatkozó irodalomban, a napkeltének a belső megvilágosodásra való alkalmazása azt az igazságot rejti magában, hogy valamely beavatás nem isteni kegy vagy kívülről jövő *sugallat* eredménye, hanem az egyénben bekövetkező változás által jön létre. A változás valóban fordulat, igazi megtérés az én életétől az ön-átadás életéhez. Amikor a törekvő képessé válik, hogy az önzés elhomályosító fátylát leszakítsa magáról, akkor ébred tudatára annak a világosságnak, amely sohasem szűnt meg jelen lenni. 'Az énről lemondva, a világegyetem válik az „ÉN”-né'.

A korszakok folyamán a képes beszéd volt a misztikusok *rejtett nyelvezete*. A kifejezhetetlen kifejezésére tudatosan alkalmazott egyetlen szóbeli eszközként nem volt félreérthető azok számára, akiknek a megvilágosodás, a felkelő belső Nap, tapasztalati tény volt. Azonban

ahol hiányzik a tapasztalat, a tudatlanság egyedüli közvetítőként hajlamos, hogy a szavak szimbólumait fogadja el ténybeli megállapítás-ként és így állandósítsa az illúziót amely az embert az érzékek fogságában tartja.

H.P.B. írásaiban erőteljesen fejti ki az önközpontos – azaz személyiség-központú – kötöttségeink egyik példájáról alkotott véleményét. „Bárcsak fel tudnátok fogni az alap-elgondolást” - mondja, emlékeztetve tanítványait az Egy Valóság „nagy Hermetikus axiómájára”, még hozzáteszi: ”Ez az egyedüli örökké létező Gyökér Lényeg, amely változatlan és a fizikai érzékelésünk számára megismerhetetlen, azonban a szellemi természetünk számára nyilvánvaló és világosan felfogható.” Ebből viszont nyilvánvalóan következik, hogy „... ha AZ mindenütt jelenvaló, egyetemes és örök, akkor nekünk abból kellett kiáradni és abba kell egy napon visszatérnünk...”

További következménye is van annak az illúziónak, amelyre a napfelkelte naponta emlékeztet bennünket. „Ha ez így van,” írja és ismét felhívja a figyelmet a nagy axióma igazságaiból származó következtetésekre, „akkor megfelel a józan észnek, hogy az élet és a halál, a jó és a rossz, a múlt és a jövő, csupán üres szavak, vagy legalábbis szóformák.”

A napkelte illúzió, mivel a föld forog és nem a nap kél. Az élet és a halál is illúzió, mivel csak létezés van, egyetlen Egy, amelyhez semmit sem lehet hozzáadni, amiből semmit sem lehet elvenni, amelyben minden örökké van.

„A bölcsesség olyan gondolkozás, amely elfordul az alant fekvő dolgoktól és a lelket a fönt levő dolgok felé viszi. Megtisztulva tehát a lélek, formává, logosszá s a maga egészében istenivé válik, ahonnan a szép forrása ered. Éppen ezért mindaz, ami az istenivel rokon, szép.”

Plótinosz

Az ifjúságról

(Forrás: *Teozófia* 1926./3-4. szám)

A „Theosophist” múlt évi októberi száma ismerteti az ifjúság alábbi meghatározását, amely a „Young Theosophist”-ben jelent meg.

„Az ifjúság nem életkor, de a lélek állapota. Nem az üde arc, piros ajak és könnyed járás, hanem az acélos akarat, szárnyaló képzelet és hatalmas érzés. Az élet mélyvizű forrásainak üdesége.

Az ifjúság a temperamentumos bátorság uralma a féltékenységen. Égő kalandvágy és a kényelem megvetése. Akárhányszor több van belőle az ötven éves férfiban, mint a húsz éves ifjában.

Nem abban öregsztünk, hogy leperreg életünk néhány esztendeje. De igenis vénülünk, ha cserbenhagyjuk eszményeinket. Az évek múlása csak testünkön von barázdát, a lélek ráncai ott húzódnak, ahol lelkesedé sünk tüze alszik ki.

Tépelődés, kishitűség, kétségbeesés az, ami végtelenül kinyújtja éveinket, megtöri szívünket és elfonnyasztja életünk zöldellő lombzatát.

Akár tizenhat, akár hatvan éves az emberi szív, egyaránt megélt benne a csodák vonzóereje, a csillagok és ragyogó gondolatok édes bámulata, a sors kihívásának merészsége, sohasem szűnő gyermekes várása annak amit a jövő perc hozhat, és az élet élésének játékos öröme.

Olyan fiatal vagy, aminő a hited, olyan öreg, aminő a kétséged. Olyan ifjú vagy, amekkora a bizalmad, olyan vén, amekkora a féltelmed. Ifjúságod akkora, mint a reményed, korod akkora, mint kétségbeesésed.

Szíved kellős közepén örökzöld fa él, szeretet a neve. Amíg az virágzik, ifjú vagy. Ha kiszárad, megvénülsz. Amíg a szépség, remény, derű, nagyság, bátorság és erő üzenetét szíved a Nagy Élettől és testvéredtől felveszi, addig ifjú vagy.”

„Ki önzését legyőzi, az a legnagyobb akadálytól szabadul meg, mely minden való nagyságnak és boldogságnak útjában áll.”

„Csak azt bírjuk, amiről, ha kell, le tudunk mondani. Oly kincsnek, melyet nélkülözhetetlennek tartunk, nem urai, hanem szolgálói vagyunk.”

Báró Eötvös József (Forrás: *Teozófia* 1926./9-12.)

Részletek az Időtlen Bölcsességből

A Rig Védából

„Sem *van*, sem *nincs*, nem voltak sem derült egek,
Sem messze nyúló téres boltozat.
Mi az, mi mindent eltakart? Mi volt a rejtő?
A víz fenéktelen mélysége volt-e az?
Nem volt halál – s mégsem volt semmi halhatatlan,
Nem volt határ az éj és a nap között. Csak az
Egyetlen Egy lélegzett lélekzetlen,
És addig nem volt más Rajta kívül.
Sötétség volt s mindent sűrű ködbe burkolt
A mély homály – a fénynélküli óceán –
A rejtő mélyben rejülő csíra, egy egész
Természet, megpezdült a forrongó melegre.

Ki a titkok tudója? Ki itt hirdetője?
Honnan, honnan való e nagyszerű teremtés?
Maguk az Istenek később születtek –
Ki tudja, honnan jött e milljó létező?
Azt, hogy honnan való e nagyszerű teremtés,
Akár maga akarta, vagy ha néma volt is,
A Legfőbb Látnok, Ő, ki fönt a mennybe trónol,
Ő tudja azt csupán – vagy tán még Ő sem tudja.”

„Öröklét távolába nézve . . .
Mikor a Földnek nem volt még alapja sem,

Voltál. S ha majd a földalatti láng
Szétzúzza börtönét s a formát elnyeli,
Te mégis úgy leszel, mint voltál azelőtt,
S nem ismersz változást, ha megszűnt az idő.
Végtelen gondolat! Ó, Isteni ÖRÖKLÉT.

(Forrás: Ajánlások az Ősi- Időtlen Bölcsességből – MTT jegyzet)

Könyv- és filmajánló: A Da Vinci-kód

Nem rég jelent meg dvd-n is Dan Brown világsikert aratott könyvének filmváltozata, A Da Vinci-kód. A mű kiváltotta az egyházak haragját, mivel veszélyeztetve érezték általa szervezetük törékeny gyökereit. Ezért a DV-kód tényállításainak és elméleteinek számos „cáfolata” jelent meg mind írott, mind filmes változatban. Meglepő módon a dvd piacra kerülésekor a bevásárlóközpontok kiemelt Da Vinci standjain nemcsak magát a filmet találhattuk meg, hanem szorososan mellette dokumentumfilmnek álcázott egyházi ellenpropagandafilmeket is.

Maga a regény egy izgalmas és fordulatokban gazdag történet, amit többnyire valós helyszínek, dokumentumok, történelmi leírások tesznek még érdekesebbé. Egy magával ragadó kaland, amely a templomosok rejtélyén, félhomályos székesegyházak titkain, ősi szimbólumok és rejtvények megfejtésén keresztül viszi az olvasót a Szent Grál misztériumának sajátos feltárása felé. Ne várjunk tőle végső teozofikus választ a Grállal kapcsolatban – azt csak mi magunk találhatjuk meg, ha érdemesek vagyunk rá.

A film jellembrázolása jóval kidolgozatlanabb, sőt, néha nagyon is eltérő a könyvhöz képest, de ezt jóindulatúan betudhatjuk a korlátozott terjedelmi lehetőségeknek. A filmet és a könyvet tekinthetjük két külön műnek is, történetük is jelentősen eltér egymástól a vége felé, ezért mindkettőt tudom ajánlani, mindkettőnek megvan a maga erénye.

Dede Tamás

Film: 2006.; rendezte: Ron Howard; forgalmazza: Fórum Home Entertainment Hungary
Könyv: 2004. (magyar kiadás); írta: Dan Brown; GABO Könyvkiadó, 2500,- Ft

Nem igényel nagy művészetet, vagy pompásan képzett ékesszólást, hogy bizonyítsuk azt, hogy a keresztényeknek tolerálniuk kellene egymást. Én azonban tovább megyek: azt mondom, hogy minden embert testvérünknek kéne tekintenünk. Micsoda? A törököt testvéremnek? A sárgát testvéremnek? A zsidót? A szíám bennszülöttet? Igen, kétségtelenül; hát nem mind ugyanazon atya gyermekei vagyunk és ugyanazon Isten teremtményei?

Voltaire, *Tanulmány a toleranciáról* (ang. ford. R. Hooker)

Vegetarizmus

Írta: Szőke Tímea

Mindaddig, amíg az Ember könyörtelen pusztítója lesz az alacsonyabb szintű élőlényeknek, nem fogja ismerni sem az egészséget, sem a békét.

Pythagorasz

Jön a tél, a kertekből és a piacról sorra tűnnek el a friss zöldségek, gyümölcsök. Bár fagyasztott formában lehet ezeket kapni, inkább gabonaféléket fogyasszunk a téli hónapokban! Míg a zöldségeknek hűtő- úgy a gabonáknak fűtő hatása van (kivéve az árpát). Utóbbiak a nyár során magukba raktározott napmeleget most átadják nekünk. Használjuk hát ki a természet eme bölcs ötletét!

Segítséggül álljon itt egy egyszerű, de tápláló étel receptje.

Sárgarépa piláf

A piláfot a mediterrán konyhákban készítik, sok formája van, általában húst is tesznek bele, s előfordul, hogy húslevesben főzik meg. A vegetárius étrend híveinek persze nem javasolunk ilyesmit, csak egy könnyített változatot:

2 szál sárgarépát megtisztítunk, lereszelünk, kevés olajon néhány percig piritjuk. Ezután hozzáteszünk 25 dkg megmosott rizset és felöntjük vízzel. Sózzuk, borsozzuk, közepes lángon főzzük időnként megkavarva míg a rizs meg nem puhul. Köretnek adhatjuk pl. szója-, vagy gabonafasírtához, de magában is fogyasztható, ebben az esetben bátrabban fűszerezhetjük, tehetünk még bele kevés apróra vágott petrezselymet, majorannát vagy egyéb zöld fűszert.

Jó étvágyat!

Néhány híres ókori vegetárius:

Gautama Buddha, Zarathusztra, Mani, Mahavira, Jézus, Ashóka,
Szent Antal, Aranyszájú Szent János, Alexandriai Kelemen,
Jakab „az igaz”, Szent Jeromos, Órigenész, Arisztotelész, Epikurosz,
Pythagorasz, Szókratész, Platón, Plótinosz, Hérodotosz, Plutarchosz,
Vergíliusz, Szaffó, Diogenész, Euripidész, Hippokratész

A Teozófiai Társulat nemzetközi hírei

Athéni iskola

A MTT hat tagja is részt vett az Európai Teozófiai Iskola minden évben más európai országban megrendezett egyhetes tanulmányi programján 2006. október 14-21. között Görögországban, Athénban. A fél-száz résztvevő egész Európából, sőt, néhány távolabbi vidékről is érkezett az eseményre, melynek témája „Az ezoterikus kód megfejtése” volt.

A nemzetközi alelnök, Dr. John Algeo hat illusztrált előadást tartott gnoszticizmusról, alkímiáról, kabbaláról, szabadkőművességről, fantasztikus irodalomról, valamint az aranymetszésről és a Fibonacci-sorozatról, melyek lényeges szerepet játszanak A Da Vinci-kód című könyvben és filmben is. Az USA-ból érkezett Elisabet Sahtouris tudományról és valásról, ökológiáról és evolúciós globalizmusról beszélt. Több más előadó is beszélt még H. P. Blavatsky bölcsesség-vallásáról, a *Titkos Tanítás* Ezoterikus Filozófiájáról, az Allegória fátyláról és a Teozófia nyitjának megtalálásáról. Martinovich Tamás, elnöki megbízott, a MTT elnöke is tartott egy rövid, képes előadást „A MTT 100 mínusz 40 évé”-ről.

Az Európai Teozófiai Iskola szervezői reményüket fejezték ki, hogy még ebben az évtizedben (talán 2009-ben) Magyarországon rendeznék meg az iskolát. Az ötletet az esemény nemzetközi résztvevői is örömmel fogadták.

Az Athénban készült fényképek megtekinthetők a Keleti Alosztály új honlapjának képtárában: www.teozofus.hu

Kongresszus

A TT 131. nemzetközi kongresszusa Adyarban most is december 26-tól 31-ig tart. A 2006-os kongresszus témája: Az emberi tökéletesedés folytonos szem előtt tartása. A programban a jónéhány előadás (pl. A boldogság felkutatása, A hit és a tudományos szellemiség, és számos Olcottal foglalkozó előadás) mellett szerepel még koncert is, és egy táncelőadás, mely H. S. Olcott életéről szól, aki 1907-ben, száz éve távozott halandó testéből.

BÉKE

Béke legyen Keleten és Nyugaton,
Béke legyen Északon és Délen,
Béke legyen fönt és alant,
Mindent átható, mindent átölelő béke.
A csöndes tavak és dombok és erdők békéje,
A nyári esték és a csillagos égbolt békéje,
A nyugvó tenger és a holdas éjszakák békéje,
A hűs és elégedett szívek békéje,
A Nagyok és Szentek áldása és békéje
Áradjon reánk és rajtunk keresztül mindenkire.
Béke áradjon rólunk mindenkire,
Mindenkiről-mindenkire mindhárom világban,
Béke, béke, béke.
Ne legyen már többé „Én” és az „Enyém”,
Központ legyünk csupán a békében,
Belémerülve, beléfeledkezve a békébe.
Béke, mindent átható, mindent átölelő béke.
Béke minden lényel, mindörökre béke.

(Forrás: Ajánlások az Ősi- Időtlen Bölcsességből – MTT jegyzet)

A Teozófiai Társulat
hármás célja:

Megalkotni az emberiség egyetemes
testvériségének egyik magvát nemzetiségi, vallási,
társadalmi osztálybeli, nemi és faji
megkülönböztetés nélkül.

Támogatni a vallások, bölcseszetek és tudományok
összehasonlító tanulmányozását.

Kutatni a természet még fel nem ismert törvényeit
és az emberben rejlő erőket.

A Teozófiai Társulatot New Yorkban alapították 1875-ben és az indiai Chennai-ban (Madras) vált testületté 1905-ben (épp 100 éve). Teljesen felekezetnélküli társulása olyan embereknek, akik az igazságot keresik, az általános testvériséget akarják előmozdítani, a toleranciát megvalósítani, az előítéleteket csökkenteni és a vallások, nemzetek és fajok lényegbeli egységét hangsúlyozni.